

Tuomas Kulhua YKV, LKV, LVV, IAT
Toimitusjohtaja
Julkinen kaupanvahvistaja, kiinteistöväilyty, arviokirjat.
Puh. **044 762 4090**

nkn-YHTIÖT

Lekatie 1, Nastola | www.nkn-yhtiot.fi

OSTETAAN KULTAA JA HOPEAA

Kullan ja hopean hinta on ennätyskorkealla.
Ostamme alueellanne kultakoruja ja hopeaesineitä.
Meille voi myydä esim. hopeaisia aterimia, koruja,
kynttilänjalkoja, mitaleita ym.
Ota yhteyttä ja sovi arviointi puh. 041 3133 599

Lapinlahdenkatu 19, Helsinki ma-pe 10-16 **NETTI KULTA**
www.nettikulta.fi

RÄYSTÄSKOURUA

NOUTOHINTAAN alk. 2€/m.

Palotikkaita alk. 75€/kpl

AINOASTAAN TIISTAISIN KLO 10-18

II-laatu räystäskourua alk. 1€/m.

Lumiesteitä, kattosilloja ja edullisia alastuloja!

Hepolammintie 135, puh. 0400-452 187

Lahden Seudun Uutiset

10/2023

Viikko 20

Romut ja risut pois pihoilta!

Kuorman koko kasvanut
uuden auton myötä!

- kouraleveä 30 m³ / 10t
- soraleveä 15t (myös koneiden
kuljetukset)

Roska- ja lajittelulavat

Muuttolaatikkovuokraus

Tilaus- ja pikakuljetukset

KULJETUSPALVELUA

MIKA KORKEAMÄKI

P. 0400 490 581

www.mikakorkeamaki.fi

Se
tehdään
mitä on
sovittu!

Päijät-Hämeen

ROMPEMARKKINAT

19-20.5.2023 pe klo 15-21, la klo 8-15

Jokimaan raviradalla Lahdessa

2 – päiväinen markkinatapahtuma

Harrasteautoille oma **KLASSIKOT** -parkki

Alueella ravintola / puffetti

Pääsymaksu 5e / hlö

Ei parkkimaksua

Tervetuloa! Päijät-Hämeen Mobilistit

LAKIASIAINTOIMISTO

SARI KOLSI

Perunkirjoitukset

Perinnönjaot

Testamentit ~ Ositukset

Edunvalvontavaltakirjat

Ota yhteyttä **044 777 2797**

lakiasiat@sarikolsi.fi

Vääksyntie 4 VÄÄKSY

Vapaudenkatu 8 LAHTI

www.lakiasiat.sarikolsi.fi

TORI RUPOSELTA

Mahtavat kesäkukat

Isot amppelit

Laadukkaat taimet

Upea valikoima

Tervetuloa!

PiippuMestari

*Kaikkien kotisi katolla
tehtävien töiden mestari*

- Katon- ja piipunkorjaustyöt
- Piipun hatut ja pellitykset
- Rännit ja kattoturvatuotteet
- Kattoremontit/pellinvaihdot
- Ulkovuoraukset

**SADEHATUT
ASENNETTUNA**
Päijät-Hämeessä ja
lähiympäristössä
**TARJOUSHINTAAN
ALK.**

Miika Niemikorpi
044 750 9441
miika@piippumestari.fi
Kivisojantie 18, Järvelä

PIIPPUMESTARI.FI

149€

Ovh. 180-250€

KYSY LISÄÄ

**AUTON TAKUU
SÄILYY**

**HUOLLOT
SÄHKÖISEEN
HUOLTOKIRJAAN**

**MAKSA HUOLLOT JA
KORJAUKSET
JOUSTAVASTI**

**MYÖS
HYBRIDIAUTOJEN
HUOLTO**

Mikan & Anssin
Autohuolto Oy

**Varaa huolto netistä
tai soittamalla**

ma-autohuolto.fi

Mikan ja Anssin autohuolto, Tarmontie 5, 15860 Hollola
puh. 020 730 5350, hollola@ma-autohuolto.fi

PÄÄKIRJOITUS

Kulut kasvaa ja laatu heikkenee

Elämme varsin outoja aikoja. Ensinnäkin kauan kohistu sokerivero. Virkamiehet ja poliitikot ovat tulleet päätökseen, että jos sokerivero otetaan käyttöön runsaasti sokeria sisältävien tuotteiden osalta, olisi sen perimisestä aiheutuvat tulot pienemmät kuin saatava taloudellinen hyöty. Miksei voitaisi ajatella, että pienennetään vähäsokeisten tuotteiden arvonsäveroä, koska kyseessä ovat terveyshaitat. Näin voitaisiin ohjailta tämän kalliin hintakustannusten aikana kulutusta oikeaan ja terveellisempään suuntaan.

Kuluihin liittyy seuraavakin aihe. Petteri Orpo kasaa nyt uutta hallitusta, mutta millä hinnalla? Asiantuntijoita on kuultu, peräti kahdeksaansataan otteeseen. Mikäköhän on kustannus tästäkin palvelusta? Kun nyt on kuul-

tu asiantuntijoita, jotka perinteisesti viljelevät lausunnoissaan sivistysanoja, ei kannattaisi puhua "kapulakieltä", mitä todennäköisesti ei edes itse ymmärrä. Mutta usko siihen ettei kuuntelija tai lukija kuitenkaan ymmärrä mitään, tukee ajatusta ei ne (kuuntelijat/lukijat) ymmärrä, kun ei ymmärrä itse lausunnon antajakaan.

Onhan meillä sentään oma soteratkaisu eli valittiin aluevaltuustot vuoden vaihteessa. Tarkoituksena oli alunperin että palvelumaksut laskevat tai että eivät ainakaan nouse, kun palvelupaikkoja vähennettiin. Esim. Lahdessa suljettiin Launeen palvelukeskus ja sen toiminnot siirrettiin keskikaupungille. Nyt uudet hyvinvointialueet ovat aivan käsittämättömässä rahapulassa. Kaikki tarvitsevat

vähintään miljardin euron lisäbudjetin.

Tämä sekoilu alkoi jo silloin, kun vertaansa viile olevalle huippupalvelun yksikkö suljettiin Heinolassa, eli Reumasairaala. Sitä ennen puhuttiin omalääkäriratkaisusta, joka olisi ollut hyvä ratkaisu ja tuottanut säästöjä ja erikoisosaamista, mutta se homma haudattiin. Olisikohan se karsinut byrokratiaa liian paljon? Olisihan se ollutkin aika- moista herkkua, jos olisi tarvittessaan saanut aina saman lääkärin, joka tietää ja tuntee potilaan ja hänen hoitohistoriansa heti kun nenä näkyy ovenraossa. Nyt kun menet lääkärille, voi olla että kumpikaan osapuoli ei ymmärrä mitä toinen sanoo ja sittenhän se varattu aika jo loppuukin.

Raimo Jokinen

Avustuskuorma Ukrainaan

Sinfonia Lahden ylikapellimestari Dalia Stasevska kerää uutta avustuskuormaa Ukrainaan. Humanitäärinen kriisi rintamalinjan lähellä jatkuu ja tarve hygieniatuotteille on suuri. Keräykseen otetaan vastaan shamppoota, saippuaa ja vaippoja kooissa 5-6. "Kaikki avustukseen tulevat tuotteet tulee olla uusia ja avaamattomissa paketeissa", muistuttaa Stasevska. Avustuskeräys lähtee Hersonin alueen siviileille.

Keräys tapahtuu Sibeliustalolla, Puusepän versta-talossa, tiistaina 9.5. klo 12-13.

Runonurkka

Nyt on Suomen suloin aika,
nyt sen luonto kukoistaa,
nyt sen kaikuu laulun taika,
Väinön kannel kajahtaa.

Irene Mendelin

Tervetuloa osbu-hyönteishotellien avajaisiin!

Vuoden 2022 osallistuvassa budjetoinnissa jätetty idea Hyönteishotelleja kaupunkiin sai yleisöäänestyksessä hienosti ääniä ja nyt on aika pitää avajaiset neljällä eri puolille kaupunkia sijoitettavalla hyönteishotellilla.

Tervetuloa koko perheen voimin täyttämään hyönteishotellia järvikaislalla ja tutustumaan erakomehilaisten ja muiden hotelliin mahdollisesti pesänsä rakentavien pistiaisten elämänsykliin.

Avajaisissa pientä tarjoulua, tervetuloa!

Avajaiset pidetään seuraavissa paikoissa:

Ma 22.5. klo 16–17 osbu-hyönteishotellin avajaiset Mikkulan palstaviiljelyalueella (Ritämäen puistotie). Mukana palstaviiljelyalueiden vuokrauksesta vastaavan TEAK-huollon edustaja.

To 25.5. klo 16–17 osbu-hyönteishotellin avajaiset Kerinkallion palstaviiljelyalueella (Jalavakatu-Kerinkallion polku). Mukana palstaviiljelyalueiden vuokrauksesta vastaavan TEAK-huollon edustaja.

Pe 26.5. klo 16–17 osbu-hyönteishotellin avajaiset Tonttilan palstaviiljelyalueella (Ristkarinkatu). Mukana palstaviiljelyalueiden vuokrauksesta vastaavan TEAK-huollon edustaja.

Ma 29.5. klo 16–17 osbu-hyönteishotellin avajaiset Vanhankartanonpellonpuistossa (Villähde). Mukana Villähden kyläyhdistyksen edustaja.

Lähde: lahti.fi

Lahden Seudun Uutiset

Suuri kesännumero ilmestyy 2.6.

Isompi painos. Varaa paikkasi mainoksellesi NYT!

ENNUSTAJIA

Varma näkijä
0700 51040

Ei niin pientä tai suurta asiaa, etten voisi auttaa!
1,99 €/min.+pvm, roy, PL 52, Tre

Aito ★ Varma ★ Näkijä ★
Eeva
0700 51090
Myös luotettavat rakkaustulkinnat
2,59/min+pvm

Lappilainen näkijä, parantaja
liris
jo kolmannessa povessa
0700-512422
"Myös ihmishdekreiisit"
2,59€/min+pvm, roy, PL 52, Tre

TYÖPAIKKAILMOITUS!

Sinustako meille ilmoitusmyyjä?

Aikasempi kokemus eduksi, mutta ei välttämätön.
Toiminimi/ osuuskunta tai muu vastaava.
Provisiopalkka.

KYSY LISÄÄ

Raimo Jokinen, 040 081 6340
raimo.jokinen@jns-mediajakelut.com

Lahden Seudun Uutiset

Lahden Seudun Uutiset

Postiosoite: Mikontie 8, 16500 Herrala

Toimitusjohtaja: Niina Ojansivu
puh. 040 7632 224
niina.ojansivu@lahdenseudunuutiset.com

Päätöimittaja: Raimo Jokinen
puh. 0400 816 340
raimo.jokinen@lahdenseudunuutiset.com

toimitus@lahdenseudunuutiset.com

Laskutus
niina.ojansivu@lahdenseudunuutiset.com

Kustantaja: J.N.S. Ojanni Oy,
Y-tunnus: 3352639-1

Painopaikka: Lehtisepät Oy
Painos: 25 000 kpl

Ilmoitusmarkkinointi:
Niina Leskinen, myyntipäällikkö,
ilmoitusmyyjä, toimittaja
Puh. 041 5499 878
niina.a.leskinen@gmail.com

Vesa Kurjonen, ilmoitusmyyjä
Puh. 040 9328 113
printtimainos@gmail.com

Jorma Jokela, ilmoitusmyyjä
Puh. 040 0371 996
jojo.jokela@gmail.com

Paula Kontio, ilmoitusmyyjä
045 77348 753
kontio.paula@gmail.com

Jakelualue:
Lahden ja Hollolan alueilla kotitalouksiin

Jakelutelinepaikat:
Lahti: ABC Renkomäki, ABC Holma,
CM Laune, CM Paavola, Novatalo Alekski,
Sokos keskusta, S-Market Metsäkangas,
Sale Jalkaranta, S-Market Jalkaranta,
ABC Kivimaa, Neste Taukokuuli,

Sale Kukkila, S-Market Mikkula, S-Market Hennala, K-Supermarket Okeroinen, S-Market Villähde, Sale Nastola, S-Market Nastola, K-Supermarket Nastola, S-Market Kiveriö, Mytjääisten kotileipomo (Merräsjärven kahvila), Kauppakeskus Karisma, K-Supermarket Ahtiala.
Hollola: Prisma Hollola, K-Supermarket Hollola, Sale Hollola KK.
Hämeenkoski: Koskikartano ja Sale Hämeenkoski.
Järvelä: Neste oil Huoltamo ja S-Market Järvelä.
Orimattila: S-Market, K-Supermarket ja Orimattilan kehäämö.
Vääksy: Route 24 Vesivehmaa, S-Market Vääksy ja K-Supermarket Vääksy.

Lehti ilmestyy kahden viikon välein. Lehti ei vastaa epäselvistä käsikirjoituksista tai puhelimitse sattuneista väärinkäsityksistä aiheutuneista virheistä. Lehtien vastuu virheellisistä ilmoituksista rajoittuu enintään ilmoituksen hintaan. Reklamaatiot kahdeksan (8) päivän kuluessa.

Ilmoitusten sisäjäätö tiistaina klo 12 mennessä.

ISSN 2490-1105 (painettu)
ISSN 2490-1113 (verkkokulkaisu)

Suomessa Voin sähköpotkulautojen käyttäjille sattuu muuhun Eurooppaan verrattuna huomattavasti vähemmän onnettomuuksia

Sähköpotkulautoyhtiö Voin tuoreesta turvallisuusraportista käy ilmi, että Suomi menestyy varsin hyvin sähköpotkulautoilun turvallisuudessa. Voin tilastojen mukaan Suomessa onnettomuustapahtumia tuhatta kilometriä kohden on 2,76, kun esimerkiksi eurooppalainen keskiarvo on 5,45.

Voin turvallisuustilastojen mukaan Suomi lukeutuu Euroopan maihin, joissa sattuu vähiten sähköpotkulauto-onnettomuuksia. Tilastot perustuvat sähköpotkulautoyhtiö Voille raportoituihin onnettomuuksiin tarkastelukaudesta 2021–2022.

Suomessa raportoitiin 2,76 onnettomuutta tuhatta ajettua kilometriä kohden.

– Suomi yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa sijoittuu vertailussamme turvallisuuden suhteen parhaiten menestyvien maiden joukkoon. Parannettavaa on edelleen meilläkin, mutta onnettomuustrendi on Suomessa edelleen laskeva, Voin yhteiskuntasuhteista vastaava Hannu Oskala kommentoi.

Suomen ja Pohjoismaiden hyvää menestystä selittää Oskalan mukaan kaksi asiaa.

– Pohjoismaiden hyvä pyörätieverkosto on yksi syy siihen, että meillä onnettomuuksia tapahtuu muuta Eurooppaa vähemmän. Toinen selittävä tekijä on se, että sähköpotkulaudat ovat olleet meillä jo usean vuoden

käytössä ja niiden käyttöön on totuttu, Oskala pohtii.

Goethe-yliopistossa vuonna 2022 tehty tutkimus tukee Oskalan pohdintaa. Kuuden maan, mukaan lukien Suomen, onnettomuustilastoihin perehtyneessä tutkimuksessa havaittiin, että sähköpotkulauto-onnettomuuksia tapahtuu muita harvemmin kaupungeissa, joissa on hyvä pyörätieverkosto.

– Suomessa yksi haasteista on edelleen päihtyneenä ajo. Tähän tulisi lainsäädännöllä puuttua, mutta omalta osaltamme pyrimme estämään sitä sovelluksemme reaktioteistillä. Sen teko on saanut monen käyttäjän luopumaan ajosta päihtyneenä, Oskala kertoo.

Oskala nostaa Pohjoismaisista kaupungeista esiin hyvänä esimerkkinä Osloon, missä sähköpotkulautoilun turvallisuutta on saatu selvästi parannettua yhteistyössä kaupungin kanssa.

– Oslossa sähköpotkulautoimijoiden määrää on säädelty laatuun perustuviin kilpailutusten ansiosta. Sen ansiosta operaattorit ovat tuoneet juuri Norjaan ensimmäisten joukossa uusimmat teknologiset innovaatiot, joiden avulla voidaan hillitä esimerkiksi katukäytävillä ajamista. Suomen nykyinen toimintaympäristö ei vastaavaa tällä hetkellä mahdollista, Oskala sanoo.

Ajonaikaisten kulutustietojen kerääminen määräaikaikatsastuksessa alkaa

Katsastustoimipaikat keräävät määräaikaikatsastuksen yhteydessä 20.5.2023 alkaen bensiini- ja dieselmääräaikaikatsastuksesta sekä hybridi- ja sähköajoneuvoista niiden ajonaikaiset polttoaineen tai energian kulutustiedot. Ensimmäisessä vaiheessa tiedonkeruu koskee 1.1.2021 ja sen jälkeen käyttöönotettuja, vuosittain määräaikaikatsastettavia ajoneuvoja, kuten takseja ja ambulansseja. Vuonna 2025 tiedonkeruu laajenee koskemaan normaalilla syklillä katsastettavia vuonna 2021 ja sen jälkeen käyttöönotettuja henkilöautoja ja pakettiautoja.

Tiedot kerätään bensiini- ja dieselkäyttöisistä sekä hybridiajoneuvoista

Ajonaikaiset polttoaineen tai energian kulutustiedot kerätään ajoneuvoista, joissa käyttövoima on bensiini tai diesel sekä ei ladattavat ja ladattavat hybridiajoneuvot. Täyssähköautot eivät kuulu tiedonkeruun piiriin.

Määräaikaikatsastuksessa ajonaikaiset polttoaineen tai energian kulutustiedot

luetaan OBD-skannerilla ajoneuvon sisäisestä OBD-FCM-laitteistosta. Tiedot toimitetaan Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille, josta kerätyt tiedot toimitetaan vuosittain Euroopan Ympäristökeskukselle. "Kerättäviä tietoja käsitellään vain EU-alueella, eikä omistajan tai haltijan tietoja voida yhdistää tiettyyn ajoneuvoon. Valmistenumero kerätään sen vuoksi, että Euroopan ympäristökeskus pystyy tul-

kitsemaan siitä auton valmistajan ja mallin tilastointia varten", kertoo päällikkö Miikka Heikkinen.

EU:n tavoitteena on seurata ajoneuvojen todellisia kulutustietoja

Nyt alkava tiedonkeruu vastaa komission täytäntöönpanoasetukseen ajonaikaisten kulutustietojen keräämisestä. Kerättäviä tietoja verrataan

tyyppihyväksynnässä ilmoitettuihin tietoihin. Tietoja hyödynnetään sääntelyn kehittämisessä uusien ajoneuvojen todellisten ajonaikaisten kulutustietojen seurantaan ja ilmoittamiseen liittyen. Euroopan Ympäristökeskuksella on oikeus seurata kunkin ajoneuvon elinkaari- ja käyttöikänsä 15 vuoden ajan ajoneuvon käyttöönotosta alkaen.

Lähde: traficom.fi

Siitepöly

Siitepölystä oireilee 10–20 % suomalaisista. Oireilu on jaksoittaista ja loppuu yleensä siitepölykauden päättyessä.

Suomen merkittävimmät allergiakasvit ovat leppä, koivu, erilaiset heinät, pujo, maruna ja marunatuoksukka.

Sinun kannattaa seurata siitepölytiedotuksia esimerkiksi televisiosta, lehdistä ja verkosta. Turun yliopisto ylläpitää Norkko-sivustoa, josta löytyvät ajantasaiset tiedot ilman siitepölypitoisuudesta.

Oirekausi kestää yleensä maaliskuusta elokuuhun. Siitepöly aiheuttaa tulehduksen limakalvoille ja pahentaa astman oireita.

Siitepölyallergian oireita ovat muun muassa

- vesinuha
- aivastelu

- nenän kutina ja tukkoisuus
- yskänärsytys
- astmaoireet
- silmien ärsytys, punoitus, kutina, kirvely ja kyynelvuoto
- atooppinen ihottuma
- voimakas väsymys.

Voit lievittää oireita antihistamiineilla ja silmätippoilla, paikallisesti annosteltavalla nenäsuihkeella ja siedätys-hoidolla.

Näin vähennät altistumista siitepölylle

- Seuraa siitepölytiedotteita. Puiden siitepölyä on runsaimmin ilmassa iltapäivällä. Marunoiden siitepölyä on runsaimmin ilmassa aamu- ja keskipäivällä.

- Sade puhdistaa ilmaa. Kuivuus ja tuuli puolestaan pölyttävät lisää.
- Poista pujot pihapiiristä ennen kukintaa.
- Vältä ikkunatuuletusta pahimpaan siitepölyaikaan. Sinun kannattaa hankkia tuuletusikkunoihin suodattinkankaat.
- Älä kuivata pyykkejä ulkona pahimpaan siitepölyaikaan.
- Sisäilman siitepöly vähennee, kun huolehdi viikko-siivouksesta ja vuodevaatteiden puhdistamisesta. Kuivassa huoneilmassa siitepöly säilyy toimintakykyisenä läpi vuoden.
- Pyyhi pölyt nihkeällä tai mikrokuituliinalla.
- Suosi sisustusratkaisuja,

jotka tekevät kodistasi helpohoitaisen. Suosi sisustuksessa sileäpintaisia ja helposti puhdistettavia pintoja. Vältä pölyäviä ja pölyä kerääviä sisustusmateriaaleja.

Lähde: hengitysliitto.fi

Mainosta sinäkin tässä!
www.lahdenseudunuutiset.fi

Ammattitaidolla kaikki huollot ja korjaustyöt autosi merkistä tai iästä riippumatta – ja takuu säilyy! Automaattivaihteiston öljynvaihdot ja huuhtelut.

AD-Autohuolto Make & Jani

Terveystie 16, 15860 Hollola
Puh. (03) 780 4844

KEVÄT TULOILLAAN!
KYSYNTÄ ALKANUT
OMAKOTITALOT, LOMAHUVILAT,
RANTAMÖKIT, MAATILOJEN
PIHAPIIRIT ja METSÄTILAT.
Sopivasta kauppa heti.
Luotettavaa välitystä ja arviointia yli 30v.

Tuomontupa Oy

Vihdintie 4, 00350 Helsinki
p.09- 2418498. www.tuomontupa.fi

M-Lasi

Kun autosi tuulilasi pitää uusia, käänny puoleemme.
Myös muut lasitustyöt, ikkunan-
korjaukset ja lasinleikkaukset
Kirjavakatu 2 • Puh. 0400 836213

SIIVOUSPALVELUITA JA PIHATÖITÄ

alueellasi hoitaa Virta Jari-Pekka Petteri.

Ota rohkeasti yhteyttä
japevirta15@gmail.com tai 0456929445

Ostamme autosi, vaunut, asuntoautot,
kaikenkuntoiset käy, myös katsastamattomat.
puh. 045 237 8562

Ostetaan henkilöautot tai asuntovaunut joista haluat luopua!

Kaiken kuntoiset, kunnostettavat, ehjät ja vähän ajatut verovelalliset myös huomioidaan
046 547 2330

OSTETAAN
kaikenkuntoisia
Toyota-merkkisiä
henkilö-/ pakettiautoja,
myös muita merkkejä
voi tarjota.
P. 040 6211 344

Ostetaan
kaikenkuntoisia
TRAKTOREITA
myös muut koneet
ja laitteet
p. 040 507 6406

Viemärisaneerausta omakotitaloihin ja taloyhtiöihin sukitusmenetelmällä

Nopeasti, luotettavasti ja asukasystävällisesti!

Tarjoamme myös muita viemäritöitä mm. kuntokartoituksia, kaivojen ohituksia, betonointia sekä alihankintapalveluita kumppanien urakoihin.

**AMMATTITAITODILLA
- PAIKALLISESTI**

www.kymensukituspalvelu.fi
044 238 7473 / Mika

Putkiasentajaopiskelijoille kehitetty virtuaalipeli vastaa työelämän tarpeisiin ja on kestävä kehitystä

Taitotalo ja Salpaus kehittivät yhdessä VR-oppimisympäristön putkiasentajaopiskelijoille. Putkentaivutusopeli opettaa hahmottamaan putkentaivutuksen perusteet. Kun virtuaalista oppimisympäristöä käytetään ennen työsaliovetusta, alkuharjoituksissa syntyvä kupariputken hävikki vältetään.

Virtuaalinen putkentaivutusopeli on hauska ja täysin uusi tapa oppia putkentaivutusta. Peliprojekti syntyi, kun Taitotalon talotekniikan kouluttajat pohtivat nykykäsisiä opetusmenetelmiä ja niiden käyttöönottoa.

– VR-peli vastaa työelämän tarpeisiin. Putkiasentajan ammattitaitoon kuuluu osata taivuttaa putkea, jotta valmiita osia ei aina tarvitse ostaa. Tämä tuo säästöä yritykselle, sanoo vuoden Taitotalossa putkiasentajia kouluttanut **Mika Jumpponen**.

Jotta ammatillinen koulutus vastaa elinkeinoelämän tarpeita, sen on oltava ajanhermolla. Mikan mukaan ammatillisen opetuksen pitää olla tulevaisuuslähtöistä. Virtuaalinen oppimisympäristö ei korvaa kädentaitoja tai työsaliovetusta, mutta se on kestävä kehitystä.

– Peli laskee säästetyn putken määrän ja hiilijalanjäljen, Mika sanoo.

VR-peli huomio erilaiset oppijat

Kun Taitotalo etsi kumppania putkentaivutusopelin kehittämiseen, eräässä digiverkostossa selvisi, että myös Salpauksessa ollaan kiinnostuneita virtuaalisen oppimisympäristön kehittämisestä. Koulutuskeskus Salpaus on Päijät-Hämeessä toimiva ammatillisen koulutuksen järjestäjä. Pelin tekijäksi valikoitui innovatiivinen ja raikas virtuaalidollisuuksien luomiseen erikoistunut yritys Virtual Dawn.

– Lopputuloksena syntyi Suomen ensimmäinen virtuaalinen oppimisympäristö. Aiomme kehittää lisää VR-pelejä talotekniikan opetukseen.

Mikan mukaan VR-oppimisympäristö huomioi hyvin

erilaiset oppijat. Opiskelijat tulevat erilaisista lähtökohdista ja heidän hahmotuskynsä on erilainen. VR-maailmassa putkentaivutusta voi harjoitella lukuisia kertoja ennen käytännön työsaliharjoituksia. Pedagogisesti oppiminen siirtyy aidosti opettajalta oppijalle.

– Kun takana on onnistumisen kokemuksia VR-maailmassa, itsevarmuus kasvaa ja työsaliovetukseen on helpompi osallistua.

Taitotalon kouluttajat tuntevat työelämän tarpeet

Taitotalo on Suomen suurin ammatillinen aikuiskouluttaja, sen missio on pitää yhteiskunnan pyörät pyörimässä. Kouluttajat tulevat suoraan työelämästä, ja heidän ammattiosaamisensa on ajankohtaista ja tuoretta. Ennen kuin Mika aloitti kouluttajana Taitotalossa, hän piti Taitotaloa laadukkaana talotekniikka-alan koulutuksen järjestäjänä.

– Olen työskennellyt 33 vuotta putkialalla. Taitotalossa olen saanut kehittää ja innovoida putkiasentajien koulutusta. Esihenkilöni on suhtautunut positiivisesti kehitysehdotuksiini. Olen kertonut näkemyksiäni siitä, mitä putkiasentajien pitää osata ennen kuin he menevät työelämään.

Yksi Mikan kehitysideoista oli VR-oppimisympäristön luominen. Hän iloitsee siitä, miten nopeasti peliprojekti eteni ja toteutui.

Uusi tekniikka ei vie kouluttajilta työpaikkoja, mutta se tekee opiskelusta hauskaa

Mika ei usko, että uusi VR-pelitekniikka vie häneltä lähitulevaisuudessa töitä. Putkiasentajan ammatti on edelleen kädentaitoa, ja monet asiat pitää opettaa käytännössä aidoissa työtehtävissä.

Opiskelijat, kouluttajat ja työelämän edustajat ovat olleet putkentaivutusopelista innoissaan. Se tukee työelämän tarpeita ja tekee opiskelusta hauska tavalla motivoivaa.

Säännöt hallussa lennätät dronea turvallisesti ja välttyt rikkeiltä

Auringon pysyessä taivaalla pidempään myös dronejen vilkain lennätyskausi alkaa. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom ja poliisi haluavat muistuttaa yhteisten sääntöjen noudattamisen tärkeydestä: vastuullinen lennättäjä tietää, missä ja miten dronea saa lennättää. Sääntöjen rikkomisesta voi seurata sakot – onnettomuuden seuraukset voivat olla vieläkin kalliimmat.

Dronejen lennätyskauteen kannattaa valmistautua etukäteen: rekisteröityä drone-operaattoriksi, perehtyä lennättämistä koskeviin sääntöihin ja suorittaa koe. Rekisteröinti ei koske niitä käyttäjiä, jotka lennättävät alle 250 g painavia kameratonta tai lenuksi määriteltyjä droneja.

"Droneharrastajille riittää yleensä kauko-ohjaajan A1/A3-verkkokokeen suorittaminen. Tähän mennessä noin 21 300 lennättäjää on perehtynyt itseopiskelumateriaaliin ja suorittanut kokeen. Yhteisiä pelisääntöjä noudattamalla huolehdimme omasta ja toisten turvallisuudesta", sanoo johtava asiantuntija **Olli Ahtola** Liikenne- ja viestintävirasto Traficomista.

Rekisteröitymisen jälkeen käyttäjän tulee merkitä sähköpostissa saapunut rekisteröintitunnus dronen runkoon, siten että se on selkeästi luettavissa. Jos haluaa lennättää 500–2000 gramman painoista dronea lähempänä kuin 150 metriä asuin-, liike-, teollisuus- ja virkistysalueista, tulee suorittaa verkkokokeen lisäksi valvottu lisäteoriakoe A2. Se on mahdollista useammalla paikkakunnalla.

Lennätä droneasi vain sallituilla alueilla

Kun olet lähdössä lennättämään dronea, varmista aina ensin, että suunnittelemasi reitillä lennättäminen on

sallittua. Suomessa on useita ilmailulta kiellettyjä ja rajoitettuja alueita, joihin kuuluu esimerkiksi ydinvoimaloita sekä maanpuolustukselle ja valtionhallinnolle tärkeitä alueita. Tällaisilla alueilla lennättäminen vaatii erillisen luvan. Pysyvistä ilmailun kielto- ja rajoitusalueista on säädetty Valtioneuvoston asetuksessa ilmailulta rajoitettuista alueista (Ulkoisen linkki).

Suomen ilmatilaan perustetaan jatkuvasti myös tilapäisiä kielto- ja rajoitusalueita. Alueita voidaan perustaa esimerkiksi suuren yleisötapahtuman tai puolustusvoimien harjoitustoiminnan suojaamiseksi. Tieto perustetusta ilmatilan tilapäisestä rajoituksesta julkaistaan Fintrafficin lennonvarmistuksen ilmailutiedotuspalvelun sivustolla ais.fi (Ulkoisen linkki) ilmailukäsikirjan lisäyksenä.

Traficom voi myös perustaa rajoittavia tai kieltäviä UAS-ilmatilavyöhykkeitä. Esimerkiksi lentokenttien läheisyyteen on lentoliikenteen suojaamiseksi perustettu tällaisia vyöhykkeitä, joissa lennättäminen dronella on rajoitettua. Tieto perustetuista vyöhykkeistä julkaistaan Traficomien droneinfo.fi-sivustolla.

"Viime vuonna Suomessa tapahtui seitsemän dronen aiheuttamaa läheltä piti -tilannetta, joista kolme johti vakavaan vaaratilanteeseen.

Useimmiten dronea oli lennätetty selkeästi väärässä paikassa erittäin lähellä kiitotietä samaan aikaan, kun sille oli tulossa muita ilma-aluksia. Tapauksissa oli nähtävissä ymmärtämättömyyttä lentoturvallisuudesta tai selkeää piittaamattomuutta. Turvallista toimintaa lentokenttien läheisyydessä ei voi korostaa liikaa", Ahtola painottaa.

Tällä hetkellä on olemassa myös yksi yksityinen karttapalvelu Aviamaps (Ulkoisen linkki), josta on mahdollista tarkistaa suunnitellun lennon reitillä mahdollisesti olevat rajoitukset. Palvelu ei ole Traficomien hyväksymä tai valvoma. Virallisen tiedon löydät aina ais.fi-palvelusta ja droneinfo.fi-sivustolta.

Poliisi valvoo dronelennätyksiä – huolimattomuus voi käydä kalliiksi

Dronea tulee lennättää 120 metrin alapuolella, ja lennättäjän on pidettävä näköyhteys droneen. Jos aiot kuvata dronella, älä katsele kotirauhan suojamaa aluetta tai muutenkaan lennätä toisten kotien yläpuolella häiritsevästi. Älä myöskään lennätä ja kuvaa onnettomuuspaikoilla, sillä yksityisyyden suojan rikkomisen lisäksi se saattaa aiheuttaa vaaratilanteita pelastushenkilökunnalle.

Poliisi valvoo dronelennätyksiä osana omaa tehtä-

väaluetta. "Käytännössä poliisin suorittama dronevalvonta ja siinä ilmeneviin rikoksiin puuttuminen voidaan rinnastaa perinteiseen liikennevalvontaan: poliisi tekee itse havaintoja partioinnin ohessa ja saa yleisöilmoituksia hätäkeskuksen kautta. Lisäksi poliisi selvittää erilaisia droneihin liittyviä rikosepäilyjä esitutkinnassa", kertoo poliisin miehittämättömän ilmailun valtakunnallinen koordinaattori, ylikomisario **Sami Hätönen**.

Miehittämättömässä ilmailussa voi syyllystyä useisiin eri rikoksiin, kuten esimerkiksi liikenneturvallisuuden vaarantamiseen ja ilmailurikkomukseen. Yleisimmin dronella tehdyistä rikoksista on ollut seuraamuksena sakkorangaistus. Lisäksi rikoksentekovälineenä käytetty drone voidaan tuomita valtiolle menetetyksi.

"Dronen lennättämisessä tulee noudattaa tarkoin sääntöjä, ja lisäksi mahdollisesta onnettomuudesta saattaa aiheutua merkittäviä henkilö- tai omaisuusvahinkoja", muistuttaa Hätönen.

Traficom kampanjoi toukokuun ajan turvallisen dronelennättämisen puolesta. Lisätietoa turvallisesta lennättämisestä, rekisteröitymisestä ja kokeen suorittamisesta löydät osoitteesta droneinfo.fi.

Lähde: traficom.fi

Varaa mainospaikkasi 2.6. ilmestyvään kesänumeroon NYT!

Risut ja haravointijätteet maksutta puutarhajätteiden vastaanottopisteille

Viime päivinä on ollut mainiot kelit pihojen siistimiseen kesäkuntoon talven jäljiltä. Puiden ja pensaiden kevät-leikkauksia ja haravointia onkin tehty ahkerasti pihoihin ja puutarhoissa.

Miten sitten pensaista leikatut oksat, maahan tippuneet lehdet ja muut haravointijätteet pitäisi hävittää oikeapoisesti? Puutarhajätettä voi hyödyntää puutarhan ravinteeksi kompostoimalla ne omalla tontilla sijaitsevassa kompostissa tai ne voi viedä ympäri vuoden maksutta lähimmälle lajitteluasemalle.

Kärkölen, Myrskylän ja Pukkilan puutarhajätteiden vastaanottopisteet

Salpakierto Oy laajensi palveluitaan viime kesänä Kärkölässä, Myrskylässä ja Pukkilassa, kun näille paikkakunnille avautui kotitalouksille suunnatut risu- ja haravointijätteiden (puutarhajäte) vastaanottopisteet. Alueille voi tuoda omatoimisesti kotitalouksien risu- ja haravointijätteitä päivittäin klo 8–20 kesäkaudella. Muina aikoina alueen käyttö on kielletty. Vastaanottopisteillä ei ole tarkkaa avautumis- tai sulkeutumispäivää, vaan niiden käyttöön vaikuttavat mm. kevään ja syksyn etene-

minen. Pääsääntönä voidaan sanoa, että pisteet ovat käytössä keväästä syksyyn aina lumettomaan aikaan. Kärkölen ja Pukkilan pisteet ovat jo avattu kesäkaudelle 2023 ja nämä pisteet ovat käytössä aina syksyyn asti.

Myrskylän puutarhajätteiden vastaanottopisteen sijainti on viime kaudesta muuttunut ja uusi vastaanottopiste avautuu la 13.5. Piste on jatkossa käytettävissä päivittäin klo 8–20 osoitteessa Pukkilantie 61, 07600 Myrskylä. Vuonna 2022 käytössä ollut vastaanottopiste ei ole enää käytössä.

Ajantasaisen tilanteen puutarhajätteiden vastaanottopisteiden tilanteesta ja lajitteluasemien aukioloajoista voi aina käydä tarkistamassa osoitteesta salpakierto.fi.

Lajittele risut ja haravointijätteet erikseen

Risut ja haravointijätteet tulee tuoda puutarhajätteiden vastaanottopisteille aina erilleen lajiteltuina, sillä ne käsitellään ja hyödynnetään eri tavoin. Haravointijätteet hyödynnetään Kujalan käsittelykeskuksessa sijaitsevassa LABIO Oy:n biokaasu- ja kompostointilaitoksessa. Prosessissa syntyy liikennepolttoaineksi soveltuvaa biokaasua ja

maanparannusainetta, josta voidaan jatkojalostaa multaa. Risut murskataan ja risuhake hyödynnetään energiantuotannossa.

Toimialueen kotitaloudet voivat tuoda risuja ja haravointijätteitä eriteltyinä kuorminaan Salpakierto Oy:n lajitteluasemille maksutta ympäri vuoden. Risujen ja haravointijätteiden sekakuormat sekä muuta jätettä sisältävät kuormat sen sijaan ovat maksullisia. Muovisäkkeihin pakatut haravointijätteet tulee tyhjentää säkeistä paikan päällä. Vain haittakasvien lisääntymiskykyiset osat, kuten siemenet tulee jättää säkkiin pakattuna lajitteluasemalle. Lupiin siemenet tai siemeniä sisältävät kasvinosat tulee pakata aina säkkiin ja lajitella sekajätteenä.

Kärkölen, Myrskylän ja Pukkilan puutarhajätteiden vastaanottopisteille saa tuoda erikseen lajiteltuina kotitalouksien risut ja haravointijätteet. Vieraslajit, kuten kurturuusut ja lupiinit sekä puusta pudonneet hedelmät tulee kuitenkin toimittaa lajitteluasemille.

Tarkistathan haitallisten vieraslajien käsittely- ja vastaanotto-ohjeet, lajitteluasemien vastaanotto-ohjeet ja aukioloajat osoitteesta salpakierto.fi.

Haravointijätettä ovat:

- puiden ja pensaiden lehtien ja neulasten sekä nurmikon haravoinnista kertyvä jäte
- ruohovartist kasvit, rikkaruohot
- perennojen juuripaakut
- pensaiden ja pensasaitojen leikkusuilppu
- puusta pudonneet hedelmät ja kävyt

Seassa ei saa olla risuja, puunkappaleita, kiviä, eikä muuta jätettä. Juuripaakuita tulee ravistella enimmät mullat pois.

Risujätettä ovat:

- kaikki puiden ja pensaiden oksat
- alas leikatut pensasaidat
- pensaiden juurakot mullat ravisteltuina
- puunrungot ja pöllit

Puutarhajätteiden polttaminen tai maahan hautaaminen kielletty

Puutarhajätteiden hävittäminen polttamalla tai maahan hautaamalla on Lahden seudun jätehuoltamääräysten mukaan kielletty. Puutarhajätettä ei saa myöskään kuljettaa puistoihin tai muille yleisille tai yksityisille alueille.

Lahden maauimala avataan tiistaina 23.5. – avajaispäivänä Sinfonia Lahti musisoi uimareille

Maaumala avautuu 23.5. klo 6.30, ja klo 17 uimareita viihdyttää Sinfonia Lahden vasket. Maaumala on avoinna 23.5.–13.8.2023. Kesän aikana maaumalassa järjestetään lasten uimakouluja ja Wibit-vesiesterata. Uimakouluihin ilmoittautuminen alkaa 15.5.

Maaumalan avauspäivänä Sinfonia Lahden vasket viihdyttävät uimareita alalaseilla klo 17–17.30. Musiikkia montussa -konsertti tarjoo iloisia lauluja ja iloista vaskimusiikkia. Konsertti on osa Sinfonia Lahden Bongaa oma konserttisi -kiertuetta, jolloin orkesterin pienryhmät jalkautuvat kaupungille keskelle ihmisten arkea.

Arkipäivisin ma–to klo 6.30–20 ja pe klo 10–20, uintiaika päättyy klo 20.30 ja maaumalasta on poistuttava klo 21.

Viikonloppuisin la–su klo 10–17, uintiaika päättyy klo 17.30 ja maaumalasta on poistuttava klo 18.

Juhannusaattona pe 23.6. kassat suljetaan klo 16 ja uintiaika päättyy klo 16.30 ja maaumalasta on poistuttava klo 17.

Maaumalan aukioloajat, uimakoulu ja hinnastot löydät kaupungin verkkosivuilta osoitteesta lahti.fi/maauimala.

Lasten alkeisumakouluja järjestetään maaumalassa kesällä kaikkiaan 16. Uimakouluun ilmoittautuminen alkaa 15.5. klo 9.00 ja niihin ilmoittaudutaan osoitteesta uusi.kuntapalvelut.fi/lahti/fi/. Paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

Maaumalassa on Wibit-vesiesterata kaikkien lasten ja lapsenmielisten iloksi 3.–8.7. sekä 17.–22.7.

Rata on käytössä seuraavasti:
ma klo 10.00–20.30
ti-to klo 6.30–20.30
pe klo 10.00–20.30
la klo 10–16.00

Lähde: lahti.fi

PARTURI-KAMPAAMO
LEILA SALONEN

Hiustenleikkaus
13 - 17 €
Kanervakatu 2
15850 Lahti (Pirttiharju)

Sim
SENSITIVE

Puh. 03-7531 511
GSM 0400-493 048

Sinulla on kamera,
jolle voi puhua!

Meillä voit teettää kuvat!
Digikuvat jopa odottaessa

KUVAMESTARI

Lahti Trio, Aleksanterink. 18 ma-pe 9-18 la 9-16
Hollola, Keskikankaantie 1 ma-pe 10-17

Kaivinkonepalvelu
J.Hietala

Meiltä kaivuutyöt, CE-merkityt murskeet ja sorat, maisemakivet ym.
Kysy tarjous!
hietalanharju@gmail.com
0400 169 991

PERHEKIRPPIS
LAHTILA

Kesää kohti mennään, nyt kannattaa varata myyntipöytä! Tule tekemään edullisia löytöjä tai varaa oma myyntipöytäsi.

Ahtialantie 37, 15170 Lahti
www.lanttila.fi

Meillä kauppa käy!
Meillä kauppa käy!

• Kylpyhuoneet & saunat
• Keittiöt & muut sisätilat
• Julkisivut & piharakennukset

Remontit nopealla aikataululla asiakkaan toiveiden mukaisesti!

Maalaus & Rakennus Laukkanen Oy
Puh. 044 500 6540, 044 500 6541
info@maalausrakennuslaukkanen.com
Lupiintie 9, 15540 Villähde
www.maalausrakennuslaukkanen.com

OSTETAAN

kaikenkuntoiset ajoneuvot. Henkilö/pakettiautot/ asuntoautot/vaunut. Myös katsastamattomat.

Maksu käteinen / tilisiirto
Tarjota rohkeasti ! Puh. 044 - 9833855 Ansku

Päijät-Hämeen Käyttöauto Oy

n. 40 kpl hyväkuntoisia edullisia henkilöautoja
Kehräämön takapihan sisätiloissa.
044 239 2551 - Pakaantie 1 - Kehräämö (takapiha)

Keilailu-uutinen

Niko Oksaselle voitto Lahden Keilaajien Erikoiskilpailusta

Juhani Tonteri, Niko Oksanen ja Harri Rämänen

Äitiänpäivänä 14.5. Lahden Keilahallissa pelattiin **Lahden Keilaajien Erikoiskilpailun finaali**. Loppukilpailuun selviytyi yhteensä 21 alkukilpailun parasta keilaajaa ja siinä keilattiin 7 sarjaa amerikkalaisittain.

Kouvolan All Starsin **Niko Oksanen** oli vahva koko finaalin ajan ja vei voiton pistein 1737. Toiseksi sijoittui Lahden Bayn **Juhani Tonteri** pistein 1679 ja kolmannen

sijan nappasi Valtti B.E.T:n **Harri Rämänen**, jääden Tonterista vain 25 pistettä, pistein 1654.

Oksanen ja neljänneksi sijoittunut Sinisten **Patrik Päiviö** tekivät finaalisissa täydellisen 300 pisteen sarjan, Oksaselle se oli 60. ja Päiviölle 9.

Teksti ja kuva:
Niina Leskinen

Kari Sipille kultaa näkövammaisten EM-kilpailuista

Kari Sipi keskellä

Lahtelaista keilaseura Bayta edustava **Kari Sipi** on voittanut EM-kultaa henkilökohtaisessa kilpailussa, B3-luokassa. IBSA:n (kansainvälinen näkövammaisuusliitto) järjestämät EM-kilpailut käytiin Prahassa 6.-10.5.2023.

– Olin innostuneen jännittänyt, mutta varsin rento kuitenkin. Nämä olivat

ensimmäiset kansainväliset kilpailuni. Päätaivoitteeni oli päästä Englannissa elokuussa järjestettäviin IBSA:n keilailun MM-kilpailuihin, jonne pääsyn edellytyksenä oli sijoittuminen EM-kilpailuissa kolmen parhaan joukkoon vamma-aste-luokassaan, Sipi iloitsi.

Teksti: Niina Leskinen
Kuva: CBSF

NIINAN NIKSIT

Spagettivuoka

Vuokaruokaa on hyvä tehdä isompi satsi kerralla ja lämmitellä tulevina päivinä lounaaksi. Tämä vuoka on samantyylinen kuin lasagne, mutta huomattavasti nopeampi tehdä. Käytin valmistukseen kaapissa olevia säilyviä elintarvikkeita, mitä tuli hankittua silloin pandemia aikana ja nyt niitä on hyvä käyttää pois ja varata tuoreimpia tuotteita taas kaappiin.

Spagettivuoka
iso uunivuoka
½ pss spagettia
800 g nauta-sika jauhelihaa
2 sipulia
3 valkosipulin kynttä
2 porkkanaa
1 tlk tomaattimurskaa
1 pss ranskalainen sipulikeitto
1 prk ruoanvalmistuskermaa
1 tl oreganoa
0,5 tl mustapippurirouhetta
1 rkl sokeria
maista kastike ja lisää tarpeen mukaan:
riippaus suolaa tai lihaliemi-kuutio

pinnalle:
juustoraastetta

Kuori sipulit ja porkkanat, pilko pieneksi. Paista jauheliha muruksi ja lisää sekaan sipulit ja porkkanat. Kypsennä noin 5 minuuttia ja lisää tomaattimurska, sipulikeittopussi ja mausteet. Lisää ruokakerma ja maiste. Tarpeen mukaan lisää suolaa tai lihaliemikuutio. Pilko spagetti voidellun uunivuoaan pohjalle ja lisää sen jälkeen kastike vuokaan. Lisää juustoraaste pinnalle ja paista uunissa. Paista 180 astetta n. 40 minuuttia

Niina Ojansivu
Keittiöpäällikkö

Onko sinulla joku mieliresepti, jonka haluat jakaa lukijoille? Lähetä se minulle, niin kokeilen sitä ja maukkaimmat niistä julkaistaan lehdessämme. s-posti: niina.ojansivu@lahdenseudunuutiset.com

Erektiohäiriöitä hoidetaan moninkertainen määrä koronaa edeltävään aikaan verrattuna – ensidiagnooseja Mehiläisessä eniten jo 44-vuotiaille, etävastaanotoissa räjähdysmäinen kasvu

Vuoden 2022 aikana Mehiläisessä kirjattiin erektiohäiriödiagnooseja yli viisinkertainen määrä vuoteen 2017 verrattuna. Erektiohäiriö mielletään usein yli 60-vuotiaiden diagnoosiksi. Mehiläisen yksityisten terveyspalveluiden data kuitenkin osoittaa, että erektio-ongelmat ovat suhteellisen yleisiä jo 40-vuotiaiden miesten keskuudessa. Ensidiagnooseja kirjattiin eniten 44-vuotiaille.

– Erektiohäiriö on yksi yleisimpiä vaivoja, joka saa miehen urologin puheille. Lieviä erektiohäiriöitä ilmenee kaikilla miehillä jossain elämän vaiheessa ja se on normaalia. Ongelman kanssa ei kannata jäädä kuitenkaan yksin, sillä se vaikuttaa monin tavoin elämään aina miehisen itsetunnon heikentymisestä parisuhdeongelmiin, sanoo Mehiläisen urologian vastuulääkäri **Henrikki Santti**.

Erektiohäiriöitä aiheuttavat psykologiset, seksuaaliset, biologiset, sosiokulttuuriset- ja parisuhdetekijät, kuten jännittäminen tai alka-va valtimokovettumatauti. Pääsääntöisesti erektiohäiriön esiintyvyys kasvaa ikään-tyessä erektioon vaikuttavien osatekijöiden muuttuessa iän myötä.

Mehiläisen yksityisten terveyspalveluiden käyntidata osoittaa, että vastaanotolla todettiin vuonna 2022 erektiohäiriö lähes viisi kertaa useammin kuin vielä viisi vuotta sitten (2017). Eniten

käyntejä on 40–50-vuotiaille, mutta ikähaitari on laaja aina 16-vuotiaasta 90-vuotiaaksi.

– Nuorilla miehillä erektiohäiriö on usein ainoa syy hakeutua hoitoon ja se kirjataan käyntidiagnoosiksi. Läkäämmillä taustalla voi olla muitakin syitä, kuten eturauhasen liikakasvu, jolloin tämä kirjataan käynnin ainoaksi diagnoosiksi, vaikka myös erektiohäiriötä olisi hoidettu, Santti kertoo.

Santti painottaa, että Mehiläisen asiakkaat ovat todennäköisesti merkittävästi nuorempia, kuin terveyskeskuksissa asioivat johtuen muun muassa työterveyshuollon piirissä olevasta asiakaskunnasta.

Käyntimäärät lisääntyneet erityisesti korona-aikana – milloin lääkäriin?

Erektiohäiriöistä johtuvat käyntimäärät ovat lisääntyneet Mehiläisessä vuosi vuodelta. Erityisesti korona-aikana käyntien määrä on kasvanut merkittävästi, mikä selittyy osittain pitkälti lisääntyneellä etähoitolla. Etähoito on madaltanut kynnystä puhua asiasta. Vuoden 2022 aikana erektiohäiriöihin liittyvistä kirjauksista digi-linikkäkäyntejä oli yli 60 %, puhelin- tai videovastaanottoja lähes 10 % ja tavanomaisia vastaanotokäyntejä 30 %.

– Etäpalvelut madaltavat kynnystä olla yhteydessä

lääkäriin ja Digiklinikan kautta saa helposti ja nopeasti apua seksuaaliterveyttä koskeviin aiheisiin erektiohäiriö mukaan luettuna. Fyysinen vastaanotto on usein parempi vaihtoehto hoitoa aloitettaessa, jotta mahdolliset erektiohäiriön taustalla olevat syyt voidaan arvioida kattavammin, Santti sanoo.

Lääkäriin kannattaa hakeutua toistuvissa erektiohäiriöissä. Taustalla mahdollisesti vaikuttavat sairaudet on tärkeä sulkea pois. Nuorilla käyntisytyt liittyvät usein elämäntapaan tai psykologiaan. Vanhemmilla erektiohäiriöitä aiheuttaa lisäksi erilaiset sairaudet, kuten sydän- ja verisuonitaudit, diabetes, korkea kolesteroli, hermostosairaudet ja hormonisairaudet.

– Fyysisistä syistä johtuvat erektiohäiriöt ovat alle 30-vuotiaille harvinaisia ja yleensä taustalla on suoritus-paineita, joihin erektiohäiriölääkkeet tuovat usein avun väliaikaisestikin käytettynä. Myös mielenterveyteen, stressiin, väsymykseen ja parisuhteeseen liittyvät ongelmat löytyvät usein nuorten käyntien taustalta. Vanhemmilla miehillä erektiohäiriö voi olla esimerkiksi valtimokovettumataudin ensi oire, Santti toteaa.

Useita hoitomuotoja tarjolla – apu jopa 90 %:ille

Erektiohäiriöitä voi hoitaa monin eri tavoin: it-

sehoidolla, lääkkeillä tai erilaisilla paikallishoidoilla. Itsehoidossa olennaiset elämäntapamuutokset kuten tupakoinnin lopettaminen, laihdutus ja liikunnan lisääminen parantavat erektiota. Erektiohoidon muut hoitomuodot, kuten suun kautta otettavat lääkkeet ja erilaiset paikallishoidot, sopivat yhtä hyvin vanhoille kuin nuorillekin miehille.

Suun kautta otettava lääke auttaa yli 70 % erektiohäiriöpotilaista ja niitä on markkinoilla useita. Jos suun kautta otettava lääke ei auta, siirrytään paikallishoitoon, kuten erektion aiheuttaviin pistoksiin tai virtsaputkeen annosteltavaan lääkkeeseen. Näistä pistohoito on tehokain ja auttaa 85–90 prosentilla potilaista.

Mehiläisessä asiakkailta kerätään palautetta hoidosta monella tapaa. Yhtenä hoidon laadun mittarina on käytössä PEI (Patient Enablement Instrument), joka selvittää potilaan pärjäämistä tunnetta sairautaan tai oikeen kanssa vastaanoton jälkeen.

– Erektiohäiriöön liittyvien hoitokontaktien määrän kasvu kertoo todennäköisesti siitä, että miesten hoidon tarpeeseen on pystytty vastaamaan aiempaa paremmin. Asiakkailta kerättävän tiedon perusteella voimme edelleen kehittää Mehiläisen palveluja paremmiksi, kertoo Mehiläisen lääketieteellinen johtaja **Kaisla Lahdensuo**.

Sivistyslautakunnassa sivistyspalvelujen reilun 6 miljoonan euron lisätalousarvion esitys ja palvelusetelin hinnankorotus

Sivistyslautakunta käsittelee kokouksessaan 23.5.2023 lasten ja nuorten kasvun vastualueen sitovuustason menojen lisäystä 6 656 400 eurolla. Asia etenee kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston päätettäväksi. Esityslistalla on myös varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvon hinnankorotusesitys.

Varhaiskasvatuspalvelujen määrärahaa esitetään lisättäväksi 3,3 milj. euroa ja perusopetuspalvelujen määrärahaa 3 milj. euroa. Määrärahoihin on sisällytetty rakenteellista alijäämää edellisiltä tilikaudelta. Kuluva vuoden budjetissa ei ole huomioitu syksyllä 2022 tehtyjä palkankorotuksia ja yleisen kustannustason nousua, erityisesti ateriapalvelujen kulunousuja.

– Perusopetuspalveluissa henkilöstökulujen kasvun

hillitsemiseksi on tehty toimenpiteitä, mutta ne eivät täysin riitä kattamaan aiempien vuosien alijäämää eikä syksyn 2022 tulleiden palkankorotusten vaikutuksia, taustoittaa sivistysjohtaja **Tiina Granqvist**.

– Varhaiskasvatuspalveluissa ylityspaine johtuu henkilöstön palkankorotuskulujen lisäksi palvelusetelien vuonna 2022 tehdyistä korotuksista sekä asiakasmaksulain muutoksesta johtuvista palvelusetelien maksuosuuksien korvausperusteiden muutoksista. Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että varhaiskasvatuksen asiakkaiden maksuosuus pieneni ja erotus maksetaan palvelutarjoajalle.

Lasten ja nuorten kasvun sitovuustason menoja esite-

tään lisättäväksi kaikkiaan 6 656 400 euroa. Esitetyn muutoksen jälkeen sitovuustason määräraha olisi kaikkiaan 205 227 800 euroa.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvon hinnankorotus

Palvelusetelin hinnankorotusesitys perustuu yleiseen kustannustason nousuun sekä lainsäädäntömuutoksiin esimerkiksi kolmitasoisien tuen osalta.

Sivistyslautakunnan päätettäväksi esitetään, että 1.8.2023 palvelusetelin perushinnan enimmäisarvoa korotetaan 852 eurosta 900 euroon sekä tehostetun ja erityisen tuen kerrointa 1,75:stä 2:een.

Samassa yhteydessä alennetaan palveluntuottajien lisämaksun perimismahdollis-

uutta nykyisestä enintään 75 eurosta enintään 50 euroon. Kaikki palvelusetelipäiväkodit perivät lisämaksua.

Mahdollinen korotus edellyttää sivistyspalvelujen vuoden 2023 lisätalousarvion hyväksymistä. Kaupunki on myös parhaillaan valmistelussa talouden tasapainotusohjelmaa.

Lahtessa toimii yksityisiä päiväkotia 1.8.23 tilanteen mukaan yhteensä 29, joista palvelusetelillä 24. Maaliskuussa 2023 palvelusetelin piirissä oli 1341 lahtelaista lasta, ja lisäksi lapsia on yksityisessä varhaiskasvatuksessa yksityisen hoidon tuella. Kaikista varhaiskasvatuksissa olevista lapsista 32 % on yksityisessä varhaiskasvatuksessa.

Lähde: lahti.fi

Herrasmannin uimarannan maisemoinnista järjestetään asukastilaisuus verkossa 6.6.

Tilaisuus järjestetään Teams-palvelussa tiistaina 6.6. klo 17:30–19. Tervetuloa linjoille mukaan kuulemaan ja kysymään Herrasmannin uimarannan maisemoinnista ja kehittämisestä!

Tilaisuudessa kuulet muun muassa

- miten uimarantaa kehitetään
- millaisia uusia toimintoja uimarannan alueelle on suunnitteilla
- miten alueen kuivatusta parannetaan

Haluamme kuulla, mikä uimarannan kehittämisessä on erityisen tärkeää. Tule kuulemaan suunnitelmista ja kertomaan mielipiteesi! Voit jättää kysymyksiä jo ennakoon Google Forms-lomakkeella 4.6. saakka.

Tilaisuudessa on paikalla suunnitteluhortonomi Anniina Saimakoski ja Sweco Finland Oy:n suunnittelukonsultti.

Tervetuloa!

Lähde: lahti.fi

Hollolan Pienkonepalvelu

- Maarakennustyöt
- Piharakennustyöt
- Rakennus- ja remontointityöt
- Kiinteistöhoitotyöt
Puh - 0405493891
www.hollolanpienkonepalvelu.fi

Päijät-Hämeen Lokapalvelu Ky

puh. 0400 352 762

NESTE

POLTTOÖLJYT

edullisesti omilla autoilla

30v kokemuksella

POLTTIS.FI

p. 0400 123 766

HALUTAAN OSTAA

Halutaan ostaa **autosi/ asuntovauunsi**, ehkä katsastamaton ja viallinenkin käy.

Soita ja tarjoa kaikenlaisia!

sami.kivi@hotmail.com
P. 040 8172 446

Pelti- ja tiilikattojen pesut ja maalaukset
RAKENNUSAPU MARTTINEN
www.rakennusapumarttinen.fi
Puh. 0400-948 260

PALVELUHAKEMISTO

HIERONTAA

TUOMON HIERONTAPALVELU

- Urheiluhierontaa • Klassinen hieronta
- Kuumakivihieronta

P. 050 435 8370

tuomon.hierontapalvelu@gmail.com

Vuoripojank. 18 · www.hierojalahti.com

AUTOHUOLTOJA

Palveleva paikallinen monimerkkiautohuolto Launeella Cittarin ja Prisman välissä

- määräaikaishuollot
- ilmastointihuollot
- korjaukset
- renkaat ja vanteet
- Vianmääritykset
- nelipyöräsuuntaukset

Ajokatu 65 Lahti
Avoimna 7.30–16.30
Puh. 050 549 9377
vadenautohuolto.com

OMPELUKONEMYYNTI JA -HUOLLOT

LAATUKONEET EDULLISESTI MYYNTI - HUOLTO - KORJAUS KAIKKI MERKIT

TORIN OMPELUKONE

www.torinompelukone.fi - p. 0400 769 632

Rauhankatu 18, Lahti

Av. ma, ti, to, pe 10-17, ke 9-18

KAIKKI KATTOVARUSTEET!

Asennettuna ja tarvikkeena

WWW.KATTOVARUSTE.FI

- saumattomat sadevesijärjestelmät
- kattosillat
- tikkaat
- lumiesteet

Kourutuote Oy
0400 498 184, 040 865 1147

KOULUN LUOKKINA TOIMINEITA TYÖMAAKOPPEJA

- lämpimiä, uretaanieristettyjä
- 3- ja 4-seinäisiä, yhdistettävissä
- 9 m x 3,3 m • hinta alkaen 4200 € + alv.
- myös pukukopillisia ja ilmanvaihdollisia malleja
- osassa wc ja suihku
- myös nosto-ovellisia autotalleja • kuvia tori.fi

Donali Oy, Mustapurontkatu 11, Lahti. p. 0400 490 990

Viherrakentaja suunnittelee ja toteuttaa omakotitalojen viheralueet pitkällä kokemuksella.

Puh. 045 639 5552

Entinen Siemen ja Kone on nyt Sporttikone lahti!!

Vietämme uudistetun myymälämme avajaisia 19-20.5 pe-la hurjia avajaistarjouksia koneista ja puutarhatuotteista

JOHN DEERE

X107

- Sis. leikkuupöydän
- Leikkuuleveys 107cm
- Helpon hallintalaitteen

3 890,-

(svh. 3 990,-)

Kawasaki

VESIJETIT

Hinnat alk.

14 990,-

POLARIS

SPORTSMAN 570

AVAJAISTARJOUS!

10 KPL ERÄ

(SVH. 10 790,-)

8 995,-

+ Tk. 490,-

TOHATSU

Kattava perämoottori valikoima

STIHL

GTA 26 SET

(svh. 179,-)

149,-

ALPINK

AT3 98 HA

(svh. 2 490,-)

1 999,-

Cub Cadet

AJOLEIKKURIT

Hinnat alk.

1 790,-

Husqvarna

310 MARK II

• Leikkuuala 1000 m²

(svh. 1 799,-)

1 599,-

VARAA ASENNUAIKASI JO TÄNÄÄN!

ASPEN

2- JA 4-TAHTI

MAX.12KPL

3,33,-

(10 000€ ASTI)

Sadalle ensimmäiselle orvokki kaupan päälle

sporttikone.fi
myynti • huolto • varaosat

KAARINA • LAHTI • LOHJA • LOIMAA • SALO • SOMERO • TUUSULA

19.5

STIGA, ULTRATEC JA STIHL EDUSTAJAT PAIKANPÄÄLLÄ

KIINTEISTÖNVÄLITYS | KAUPANVAHVISTUS | VUOKRAVÄLITYS | ARVIOKIRJAT | ISÄNNÖINTI

NKN-Yhtiöissä olemme keskittäneet osaamisemme

Päijät-Hämeen ympäristössä mautilojen, omakotitalojen, asunto-osakkeiden, teollisuus- ja liiketilojen sekä vapaa-ajan asuntojen välitykseen, vuokraukseen ja arviokirjojen laatimiseen.

Lahdessa, Nastolassa, Asikkalassa ja Kouvolassa olemme vastanneet kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden isännöinnistä vuodesta 1985. Lisäksi hoidamme puolestanne kaikki notariaattipalvelut, perunkirjoitukset ja testamentit.

Tuomas Kulhua, tj
YKV, LKV,
LVV, IAT,
kaupanvahvistaja

Petter Kulhua,
LKV, LVV
p. 041 441 1961

Juha Huovinen,
LKV, LVV, KiAT
p. 050 438 3290

Tiina Vatanen,
vuokravälitys
p. 050 476 2911

Harri Vinkka,
IAT, IEAT
isännöitsijä

Antti Karkkonen
IAT
isännöitsijä

Kristiina Knuutila,
kiinteistö-
sihteeri

Sirpa Laine,
kirjanpitäjä

Eeva Hagberg,
kirjanpitäjä

Roope Hanén,
kirjanpitäjä

Jessica Eskelinen,
asiakas-
palvelu

nkn-YHTIÖT

e-mail: toimisto@nkn-yhtiot.fi

etunimi.sukunimi@nkn-yhtiot.fi

www.etuovi.com

www.oikotie.fi

Lekatie 1, 15550 Nastola, p. +358 3 873 910

Lekatie 1,
Nastola

NKN-Yhtiöt

nkn_yhtiot

Puh. (03) 873 910

www.nkn-yhtiot.fi

LAHDEN KAUPUNKISEUDUN JA PÄIJÄT-HÄMEEN ASIAANTUNTEMUSTA JA OSAAMISTA JO 38 VUOTTA